ARCHIEF

FOCUS BVD|SBP
rapportage over internationale ontwikkelingen
feiten en achtergronden die van betekenis
kunnen zijn voor de binnenlandse veiligheid

A85/27 6 juni 1985

CHINA ORGANISEERT INTERNATIONALE VREDESCONFERENTIE.

Van 4 tot en met 6 juni vindt in Peking een internationale vredesconferentie plaats. Deelnemende delegaties komen uit West-Europa, Noord-Amerika en de Derde Wereld.
Onder de afgevaardigden bevindt zich ook een tweetal Nederlandse prominenten, te weten CPN-oudgediende BAKKER en IKV-secretaris FABER. De conferentie als zodanig is op voorhand te plaatsen in het kader van de al enige tijd merkbaar groter geworden belangstelling van Peking voor internationale massabewegingen, in het bijzonder de Vredesbeweging.

CHINA ORGANISEERT INTERNATIONALE VREDESCONFERENTIE.

Kort voor de opening op 4 juni jl. werd in de pers bekend dat in Peking een driedaagse internationale conferentie over handhaving van de vrede zou beginnen. Ofschoon de eerste verslagen van het forum op een enkel punt verschillen - sommige spreken van "60 deelnemers namens 50 vredesorganisaties uit 20 landen", andere van "60 vredesorganisaties uit 23 landen"- is toch wel duidelijk dat het hier gaat om een goed voorbereide, nochtans qua omvang bescheiden bijeenkomst.

De openingstoespraak werd gehouden door de hoogbejaarde voorzitter van het organiserende Genootschap voor Internationaal Begrip van China, LI Yimang
Uit diens woorden viel op te maken dat de Volksrepubliek thans explicieter dan voorheen de zijde heeft gekozen van de internationale vredesbeweging tegen de "confrontatie- en bewapeningspolitiek" van Washington en Moskou. Wie LI hoorde zeggen dat de "meest urgente taak" van de vredesbeweging gelegen is in het tegen houden van de wapenwedloop en (uitbanning) van de strijd om de wereldhegemonie omdat daarin de kern ligt van de spanning in de wereld", zal hebben beseft dat Peking zich tegenover de beide supermachten bedient van een afgewogen equidistantiebeleid. Overigens voltrekt dit "op gelijke afstand houden" zich tegen de achtergrond van zowel een steeds grotere mate van openheid naar het Westen als een voortschrijdende normalisering t.a.v. het Oostblok. Het geheel aan politiek-ideologische en militaire terughoudendheid, naast sociaal-economische en culturele toenadering vormt nu eenmaal al enkele jaren de pragmatische basis van China's modernisering. Die modernisering is uiteraard niet gebaat bij een groot conflict als bijvoorbeeld een derde wereldoorlog, iets wat door Chinese ideologen door de jaren heen toch als een "onvermijdelijk toekomstperspectief" werd afgeschilderd. Dat LI Yimang in zijn openingsrede meldde dat de Volksrepubliek "in de loop van de afgelopen drie jaar radikaal van positie is veranderd en thans de mogelijkheid en noodzaak van handhaving van de wereldvrede erkent", moet dan ook misschien evenzeer worden bijgeschreven op het konto van een behoefte aan binnen- en buitenlandse stabiliteit als op dat van een eventueel, principieel veranderde kijk op de werkelijkheid.

De organisatie onder de auspiciën waarvan de Pekingse vredesconferentie wordt gehouden, het "Genootschap voor Internationaal Begrip van China", is er een die tot op heden nog niet bijster veel publiciteit wist te vergaren. Het Genootschap werd opgericht op 28 september 1981, bestaat uit "prominente personen, wetenschappers en maatschappij-activisten uit verschillende organisaties politieke partijen en andere sociale lichamen in China" en heeft tot doelstelling: "het bevorderen van wederzijds begrip en vriendschap tussen de Volksrepubliek en andere landen". Heel duidelijk is dat de Afdeling Buitenland van het CC van de Chinese

---

CP aan de wieg stond van deze organisatie en dat het Genootschap ook moet zijn opgericht ter uitbreiding van de actieradius van die Afdeling: n.l. om internationaal werkzaam te zijn in kringen waar een CP-imago compromitterend en een schijn van pluriformiteit bevorderend zouden kunnen werken. Voorzitter is de plm. 80-jarige LI Yimang, een voormalig secretaris bij de Wereld Vredesraad en ex-plv. hoofd van de Afdeling Buitenland van het CC van de CCP, thans nog altijd verbonden aan die zelfde Afdeling als "adviseur".
De belangstelling van China voor internationale vredes- en andere massaorganisaties werd in september van het vorige jaar nog eens onderstreept in een interview met het hoofd van de CCP-CC Afdeling Buitenland, QIAN Liren "Relevante organisaties in China hebben inmiddels betrekkingen aangeknoopt met vredesorganisaties in Japan, Groot Brittannië, de VS, Italië, Frankrijk en de Bondsrepubliek", aldus QIAN*

Volgens het CPN-dagblad "De Waarheid" (van 3 juni j.l.) bevinden zich op de huidige conferentie in Peking onder de deelnemende vertegenwoordigers van vredesorganisaties uit West-Europa, Noord-Amerika en de Derde Wereld, ook de Nederlanders Mient Jan FABER en Marcus BAKKER. Verder noteerde de Waarheid-verslaggever ter plekke de aanwezigheid van de Belgen Pierre GALAND en Andre BOGAERT, een aantal Westduitse "Grünen"-leiders alsmede Britse en Italiaanse vredesactivisten (onder wie PCI-bestuurder Luciana CASTELLINA). Oosteuropese delegaties waren niet uitgenodigd: "omdat zij geen betrekkingen met het Genootschap onderhouden". Men kan gevoeglijk aannemen dat de conferentie in Peking en China's sterkere profilering binnen de wereldvredesbeweging met name het Kremlin onwelkom zullen zijn. Immers van een Chinese inbreng is momenteel - nu het Sino-Sovjetoverleg wederom geen wezenlijke vorderingen heeft gemaakt - weinig anders te verwachten dan een objectieve gelijkschakeling van de Sovjetdreiging met die van de Verenigde Staten. Zelfs China's recente veroordeling van het Amerikaanse "Starwars"-plan zal dat niet kunnen verhelen.

Een interessante vraag is of door de buitenlandse deelnemers aan het Pekingse vredesplatform, die zeker geen Chinese geestverwanten zullen ontmoeten met kritiek op de reeds uit 1964 daterende eigen status als kernwapenmogendheid, het feit aan de orde zal zijn gesteld dat uitgerekend China al 17 jaar weigert het non-proliferatieverdrag** te ondertekenen.
Het is mede op grond van die weigering dat Peking volgens recente berichten druk doende is om van het bevriende Pakistan in snel tempo een volwaardige atoommacht te maken.

---

*Zie Focus A85/05 d.d. 14 februari 1985, "De CCP slaat haar vleugels uit".
**Het verdrag, dat tot doel heeft de verdere verspreiding van kernwapens tegen te gaan, kwam op 12 juni 1968 tot stand en trad in werking toen in 1970 meer dan 40 landen, waaronder de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie tot ratificering overgingen.

APPENDIX

Genootschap voor Internationaal Begrip van China

Opgericht te Peking op 28 september 1981

Voorzitter: LI Yimang , geb. 1905
tevens lid CCP/CC Centrale Advies Commissie,
tevens adviseur CCP/CC Afdeling Buitenland;

Vicevoorzitters: TANG Mingzhao
LEI Jieqiong
ZHU Xuefan
ZHANG Zhixiang
tevens adviseur CCP/CC Afdeling Buitenland.